

Handläggare
Karolin Bogren Gavling

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2019-08-29

Förskoleundersökningen 2019

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen av förskoleundersökningen 2019 avseende stadsdelens kommunala förskolor.

Maria Laxvik
Stadsdelsdirektör

Jan-Eric Johansson
Avdelningschef

Sammanfattning

Förskolorna får fortsatt goda resultat i årets brukarundersökning trots att det är en liten minskning av nöjdheten jämfört med föregående år. Vårdnadshavare i Skarpnäck är fortfarande mer nöjda med verksamheten i stort jämfört med staden som helhet. För de kommunala förskolorna i Skarpnäck är svarsfrekvensen 66 procent vilket är en minskning från föregående år då siffran var 69 procent. Svarsfrekvensen för stadens kommunala förskolor totalt är 70 procent.

I Skarpnäck har resultatet inom fyra av fem områden sjunkit vilket ligger i paritet med stadens resultat där resultatet sjunkit inom tre områden och två områden har samma resultat som föregående år.

På två av förskoleundersökningens 29 påstående/frågor har Skarpnäcks kommunala förskolor högst nöjdhet av alla stadsdelsområden i staden: *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen* (90 procent mot stadens 83 procent) samt *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former* (90 procent mot stadens 86 procent).

Bakgrund

Stockholms stad genomför årligen en brukarundersökning i stadens alla förskolor och familjedaghem. Origo Group har på uppdrag av Stockholms stad genomfört brukarundersökningar i förskolan 2019. Vårdnadshavare till alla barn som är inskrivna i förskoleverksamheten ombeds att genom en enkät bedöma kvaliteten på förskolan där barnet går. Syftet med undersökningen är att utveckla den pedagogiska kvaliteten i varje enskild förskola. Resultaten används även för att underlätta valet av förskola för vårdnadshavare i Stockholms stad genom att resultatet publiceras på stockholm.se.

Ärendet

Undersökningens genomförande och utformning

Undersökningen är en totalundersökning, vilket innebär att stadsdelsområdets alla förskolor och familjedaghem deltar oavsett regiform. Undersökningen genomfördes med hjälp av postala utskick. Totalt genomfördes tre utskick där utskick 1 och 2 innehöll en webblänk och personliga inloggningsuppgifter. Utskick tre innehöll även postal enkät samt ett portofritt svarskuvert. 2019 gavs i förekommande fall båda vårdnadshavarna möjlighet att besvara enkäten. I de fall båda svarade vägs svaren ihop till ett genomsnitt. I resultatet såväl som svarsfrekvens beräknas svaren som ett svar per barn.

Förskoleundersökningens resultat redovisas utifrån vårdnadshavarnas omdömen för de kommunala förskolorna i stadsdelen. Jämförelsesiffrorna med staden totalt avser stadens förskolor i kommunal regi. En jämförelse över tid görs där det är möjligt.

Undersökningen genomfördes under vecka 6-13, 2019.

Frågeområden

Enkäten består av 29 påståenden/frågor indelade i fem olika områden med svarsskalan 1 (instämmer inte alls) – 5 (instämmer helt) och vet ej.

Områdena är följande:

- Utveckling och lärande (7 påståenden/frågor)
- Normer och värden samt barns inflytande, inkluderar frågor gällande diskriminering, (7 påståenden/frågor)

- Samverkan med hemmet, inkluderar frågor gällande diskriminering, (9 påståenden/frågor)
- Kost, rörelse och hälsa (3 påståenden/frågor)
- Nöjdhet, trygghet och rekommendation (sammanfattande omdöme) (3 påståenden/frågor)

Svarsfrekvens

Totalt antal svarande i stadsdelens kommunala verksamhet var 1172 stycken, vilket ger en svarsfrekvens på 66 procent att jämföras med stadens 70 procent. Antalet svar är färre än föregående år, svarsfrekvensen var för stadsdelens kommunala verksamhet 69 procent 2018.

Tabellen nedan redovisar svarsfrekvens för kommunala förskolor i Skarpnäck i jämförelse med resultatet för stadens kommunala förskolor.

	Svarsfrekvens 2017	Svarsfrekvens 2018	Svarsfrekvens 2019
Stockholms stad, kommunal regi	69 %	71 %	70 %
Skarpnäck, kommunal regi	63 %	69 %	66 %
Skarpnäck, flickor	64 %	67 %	67 %
Skarpnäck, pojkar	62 %	70 %	66 %

Resultat index områden

Index per område är en sammanvägning av andelen nöjda (betyg 4+5) per aktuellt frågeområde och mäts i skalan 1-100.

Vårdnadshavarnas omdömen rör den egna upplevelsen av förskolans kvalitet, så kallad servicekvalitet (anger hur vårdnadshavarna uppfattar verksamheten och där målet är att de ska vara nöjda).

Tabellen nedan redovisar en jämförelse över hur index har förändrats sedan 2017 i Skarpnäcks kommunala förskolor jämfört med kommunala förskolor i staden totalt år 2018 – 2019 .

	Skarpnäck 2017	Skarpnäck 2018	Skarpnäck 2019	Stockholms stad 2018	Stockholms stad 2019
Sammanfattande omdöme	89	89	87	86	86
Utveckling och lärande	83	82	81	83	79
Normer och värden	90	91	91	89	89
Samverkan med hemmet	84	84	81	83	81
Kost, rörelse och hälsa	81	81	79	80	79

Resultat från de olika områdena

Utveckling och lärande

Index för området är 81 vilket är en minskning från 82 föregående år. Här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med stadens kommunala förskolor totalt (81 mot stadens 79). Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen* (90 procent mot 87 procent 2018). Skarpnäck är den av stadens samtliga stadsdelar som har det högsta resultatet när det gäller detta påstående/fråga, avseende stadens kommunala förskolor totalt.

En möjlig orsak till ett högt resultat samt ökad nöjdhet kan vara det gemensamma projektarbetet som pågår i samtliga stadsdelens förskolor, *Hållbar framtid*, där språk, matematik, naturvetenskap och digital teknik är prioriterade områden.

Skarpnäck har även den högsta nöjdheten totalt sett av stadens resultat, gällande de kommunala förskolorna, på påståendet/frågan *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former* (90 procent 2019). En möjlig orsak till den höga nöjdheten kan vara förskolornas arbete med de pedagogiska miljöerna, vilka utformas utifrån barnens

intressen och utvecklingsmöjligheter. Barnen erbjuds möjligheter att prova en mångfald av olika aktiviteter och material. Även förskolornas arbete med hundraspråkighet kan ha bidragit till hög nöjdhet hos vårdnadshavarna, arbetet innebär att barnen i förvaltningens förskolor möter, använder och utvecklar en mångfald av språk. Med språk avses människors alla sätt att gestalta och uttrycka sig på – till exempel genom verbalt språk, bilder, tecken som stöd, dans, musik, poesi, teater, måleri och konstruktion.

Påståendet/frågan där nöjdheten minskat mest är *Jag upplever att förskolan ger mitt barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud* (58 procent 2018 mot 52 procent 2019). Vilket kan jämföras med stadens kommunala förskolor som totalt har en nöjdhet på 64 procent. Sett över tid har resultatet varit lågt för Skarpnäcks kommunala förskolor trots att alla förskolor arbetar aktivt med detta. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet för att öka barns möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan, samt för att förbättra informationen om detta till vårdnadshavarna.

Normer och värden

Index för området är 91, vilket är samma som föregående år. Här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (91 mot stadens 89). Normer och värden är området med högsta indexvärdet, vilket tyder på att ett aktivt arbete pågår med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser inom likabehandling på förskolorna.

Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att personalen bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt*. Nöjdheten på påståendet hos vårdnadshavarna är 93 procent jämfört med 94 procent föregående år. Trots minskningen med en procentenhet är resultatet fortsatt högt.

Diskriminering

I undersökningen finns två påståenden/frågor gällande diskriminering. Den ena gällande vårdnadshavarnas upplevelse av diskriminering av sitt barn. Den andra gällande upplevelsen av att som vårdnadshavare ha blivit diskriminerad. Vid upplevd diskriminering besvaras även följdfrågorna *Vilken av följande sju diskrimineringsgrunder var orsaken till att du upplevde att ditt barn har diskriminerats av förskolans personal?* Och/eller *Vilken av följande sju diskrimineringsgrunder var orsaken till att du upplevde dig diskriminerad i kontakt med förskolans personal?*

På påståendet/frågan *Upplever du att ditt barn har diskriminerats i förskolans verksamhet* svarar 99 procent av vårdnadshavarna att de inte upplever att deras barn har diskriminerats i förskolans verksamhet. Skillnaden mellan flickor och pojkar är marginell, en procentenhet skiljer dem åt (100 procent för flickor och 99 procent för pojkar).

På påståendet/frågan *Upplever du att du som vårdnadshavare har diskriminerats i kontakt med förskolans verksamhet* svarar 99 procent av vårdnadshavarna att de inte upplever att de själva har diskriminerats i kontakt med förskolan. Skillnaden mellan flickor och pojkar är även här marginell, en procentenhet skiljer dem åt (99 procent för flickor och 100 procent för pojkar).

Samverkan med hemmet

Index för området är 81 vilket är en minskning från 84 föregående år. Inom detta område är det störst differens mellan årets och föregående års resultat. Resultatet har sjunkit mellan tre till tolv procentenheter på sex av de sju påståenden/frågor som ställs inom området. Påståendet/frågan där nöjdheten minskat mest är *Jag upplever att jag på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med mitt barns förskola* (68 procent 2018 mot 56 procent 2019). En möjlig orsak till ett minskat resultat kan vara att alla moduler i Skolplattformen inte fungerat optimalt samt att alla moduler inte är i drift ännu. Införandet av Skolplattformen fortgår, vilket på sikt kommer att erbjuda utökade möjligheter att synliggöra, följa upp och utmana barns lärande. Även kommunikationen mellan hem och förskola utvecklas genom Skolplattformen och vårdnadshavarna får utökade möjligheter att kommunicera med förskolan.

Följande påståenden/frågor *"Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs"* samt *"Jag har fått information om förskolans mål och arbetssätt"* har båda minskat i nöjdhet med fem procentenheter i jämförelse med föregående år. Förskolorna bedriver ett aktivt och medvetet arbete med att dokumentera utbildningen men behöver hitta en tydligare gemensam riktning för detta arbete. Implementeringsarbetet av den reviderade läroplanen pågår och detta skapar utökade möjligheter för förtydligande av förskolornas arbete med de målstyrda processerna.

Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att personalen bemöter mig på ett respektfullt sätt*. Vårdnadshavarnas nöjdhet på påståendet är 95 procent, vilket är samma resultat som föregående år. Vilket innebär en fortsatt hög nöjdhet hos vårdnadshavarna.

För att bibehålla och höja resultatet är samverkan och dialog med vårdnadshavarna ett prioriterat område. Även arbetet med att motta synpunkter och klagomål samt att säkerställa att dessa används i syfte att utveckla verksamheten är ett fortsatt utvecklingsområde.

Kost, rörelse och hälsa

Index för området är 79 vilket är en minskning från 81 föregående år. Mest nöjda är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsrik mat* (86 procent mot 88 procent 2018). Resultatet har minskat på samtliga tre påståenden inom området. Sambandet mellan kost och fysisk aktivitet är ett område som behöver riktas mer uppmärksamhet framgent.

Sammanfattande omdöme

Index för området är 87 vilket är en minskning från 89 föregående år. Här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (87 mot stadens 86). Resultatet har minskat för alla tre påståenden/frågor inom området nöjdhet, trygghet och rekommendation.

Mest nöjda är föräldrarna med påståendet/frågan *Jag upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn* (89 procent mot 91 procent 2018).

KF –indikator

KF- indikator är andelen nöjda (betyg 4+5) svar på påståendet/frågan *Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola*.

Tabellen nedan redovisar en jämförelse över hur KF – indikatorn utvecklats i Skarpnäcks kommunala förskolor under den senaste treårsperioden. Även resultatet för Stockholms stads kommunala förskolor totalt år 2018 och år 2019 redovisas.

	Skarpnäck 2017	Skarpnäck 2018	Skarpnäck 2019	Stockholms stad 2018	Stockholms stad 2019
KF- indikator	90	88	87	85	85

Jämställdhetsanalys

Undersökningens resultat presenteras uppdelat både för helgrupp och efter kön. Resultatet visar att vårdnadshavare till flickor och

pojkar är generellt lika nöjda med verksamheten. Inom samtliga fem områden är skillnaden i nöjdhet mellan flickor och pojkar mellan noll till två procentenheter, vilket framgår i nedan tabell:

	Flickor Index Skarpnäck 2019	Pojkar Index Skarpnäck 2019	Flickor/pojkar Index Stockholms stad 2019
Sammanfattande omdöme	87	87	87/85
Utveckling och lärande	81	80	81/78
Normer och värden	90	91	90/88
Samverkan med hemmet	80	82	82/80
Kost, rörelse och hälsa	79	79	79/78
KF indikator	86	88	86/84

När det gäller jämförelse kön per påstående/fråga finns inte några stora skillnader i nöjdhet mellan flickor och pojkar. Vid sex av totalt 29 påståenden/frågor är nöjdheten lika stor mellan könen, vid 23 av totalt 29 påståenden/frågor är skillnaden mellan en till tre procentenheter.

På de påståenden/frågor där större skillnader fanns föregående år ser man nu att resultatet förbättrats och skillnaden i nöjdhet har minskat. Ett exempel är påståendet/frågan om trygghet, ”*Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan*”, där upplevelsen av nöjdhet var lägre hos pojkar än hos flickor 2018 (87 procent mot 92 procent). År 2019 är resultatet 89 procent för pojkar och 90 procent för flickor. På övergripande nivå är det svårt att härleda resultatet och fastställa möjliga orsaker till den ökade nöjdheten hos pojkarna. Förskolorna har under året arbetat med trygga förskolegårdar, vilket kan ha bidragit till resultatet, men det är något som förvaltningen samt förskolorna behöver analysera vidare.

En möjlig orsak till ett förbättrat resultat samt mindre skillnader gällande vårdnadshavarnas nöjdhet kan vara det jämställdhetsarbete och normkritiska arbete som pågår inom stadsdelsområdets förskolor. Jämställdhetsutmaningar har identifierats och analyserats och åtgärder genomförts. Förskolorna arbetar aktivt med sina

pedagogiska miljöer för att de ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.

Förskolorna kommer fortsätta arbetet med jämställdhetsperspektivet för att bibehålla och förbättra resultatet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samverkan med avdelning för förskolan.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsområdet har ett fortsatt gott resultat i årets undersökning även om vårdnadshavarnas nöjdhet minskat sedan föregående år (87 procent mot 88 procent 2018). I Skarpnäck har resultatet inom fyra av fem områden sjunkit vilket ligger i paritet med stadens resultat där resultatet inom tre områden sjunkit och två områden har samma resultat som föregående år. Under 2018 har en omorganisation genomförts och antalet förskoleområden har minskat från åtta till fyra. Den nya organisationen ska skapa ett närmare ledarskap, möjligheter att stödja verksamheterna att i högre grad nå målen och leda till en mer likvärdig förskola. Omorganisationen har möjligen haft inverkan på resultatet i årets förskoleundersökning eftersom arbetssätt och rutiner förändrats och förskoleområden slagits samman med nya konstellationer av personal samt ledning som följd. Nöjdheten har sjunkit hos vissa förskolorna inom stadsdelsområdet vilket kan vara en följd av omorganisationen. Förvaltningen följer fortsatt förskoleundersökningens resultat för att kunna jämföra resultatet över tid samt för att identifiera förbättringsområden

Förvaltningen fortsätter sitt arbete för att öka svarsfrekvensen , bibehålla och öka nöjdheten ytterligare.

På två av förskoleundersökningens 29 påstående/frågor har Skarpnäcks kommunala förskolor högst index av alla stadsdelsområden i staden: *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen* (90 procent mot 87 procent 2018) samt *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former* (90 procent 2019).

Trots generellt goda resultat finns skillnader i enheternas resultat. Det gäller även mellan olika förskoleadresser inom samma enhet. Resultatet har analyserats i respektive verksamhet samt i förskolans ledningsgrupp. De förskolor som fått låga resultat, alternativt inte behållit sina resultat från föregående år, tar fram egna handlingsplaner med förbättringsområden. Ett pågående arbete är att redovisa resultatet i respektive verksamhet samt att kommunicera detta med vårdnadshavarna.

Förvaltningen samt förskoleenheterna utgår från undersökningens resultat och tar hänsyn till aktuella förbättrings- och utvecklingsområden då verksamhetsplanen för nästkommande år utformas.

Bilagor

1. Stockholm stad Förskoleundersökning 2019, staden totalt
2. Stockholms stad Förskoleundersökning 2019, Skarpnäck kommunala

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2019-08-08